

Teremtés hete – helyi akciók 2019.

Ötlettár

Az OIKOSZ közös házban élünk projekt együttműködő szervezetei 2019-ben először hirdették meg a helyi akció szervezés pályázatát a Teremtés hetére. A pályázatra 25 helyi közösség, közel 100 szervezettel összefogásban 40 teremtésvédelmi akciót valósított meg több, mint 2300 ember részvételével.

Jelen összeállításban a 2019-ben regisztrált eseményeket a további helyi akció szervezések inspirálására, ötletindításra adjuk közre.

Kirándulás és szabadtéri istentisztelet

„Nagy élményben volt része azoknak, akik csatlakoztak a Teremtés hete alkalmából szervezett kirándulásunkhoz. Köszönjük tisztelendő úrnak a lélekemelő szavait és az Égieknek a gyönyörű napsütést, ami az áhítat idejére megadatott.”

A résztvevők a Dudácskai Leánykököröcsin kilátóhoz kirándultak, ott közös étkezés alkalmával helyben termelt gyümölcsöket és zöldségeket fogyasztottak, és a természet szépségével körülölelt szabadtéri istentiszteleten vettek részt.

Szervező: Cserhát Természeti és Kulturális Értékeiért Alapítvány
Együttműködők: Szügyi evangélikus és katolikus gyülekezetek

Gyülekezeti nap

(Istentisztelet, szeretetvendégség,
kirándulás, alkotás)

„Alkalmunkat istentisztelettel kezdtük, majd az istentiszteleten résztvevőket szeretetvendégségre hívtuk. Az asztalra friss kenyér, vaj, keleméri termelői méz, a környező településekről (gömörszőlősi és trízsi) származó termelői lekvár és szörp került.

A gyermekekkel kézműveskedtünk: az építkezésekből megmaradt faanyagra alkottak szebbnél szebb képeket.

Később felsétáltunk a Kelemér. mellett található Mohos tavakhoz az Ökológiai Intézet képzett túravezetőjével, akinek segítségével megismerkedhettünk a fák és terméseik nevével, az itt található védett, ritka növényekkel.”

Szervező: Gömörszőlősi és Keleméri Református
Egyházközségek

Együttműködő: Ökológiai Intézet Gömörszőlős

Teremtésvédelmi nap a plébánián

(Kerékpártúra, gyerekruha börze, filmklub, termelői termékek kostolója, beszélgetés.)

„A Szent Gellért Plébánia Templomépítő alapítvány a plébániával közösen a teremtés hete programsorozat keretében levetítette a Holnap c. filmet, beszélgetést szervezett, amin több közösség is részt vett, kerékpártúrán vett részt, gyerekruhabörzét, termelői termékek kóstolóját tartott. A hulladékcsökkentés jegyében újra használható műanyag poharakat vásárolt, és elhatározta teremtésvédelmi munkacsoport indítását.”

Szervező: Szent Gellért Plébánia – Budapest
Együttműködők: Végegyelet, Átalakuló közösségek

Kirándulás egy tájvédelmi körzetbe

„A cinkotai evangélikus gyülekezet kirándulást szervezett Kőspallagra. Nagyírtáspusztáról indulva kellemesen lankás erdei úton kezdték meg napjukat. A szitáló eső ellenére számtalan természeti kincset fedeztek fel: foltos szalamandrát láttak, és megcsodálhatták a Hosszú-völgyi-patak medrének változatos és vadregényes táját. A túra során az eligazodást az erdészeti tanösvény táblái is segítették.

A 2 órás gyaloglás után megérkeztek Nagybörzsönybe, ahol az evangélikus templomban egy kis elcsendesedésre és a Teremtés hete füzetből a napi gondolatok felolvasására is volt lehetőség. Délután kisvasúttal indultak vissza Kőspallagra. A táj szépsége és a vonatút különlegessége mindenkit lenyűgözött. Sárosan, fáradtan, de sok közös élménnyel indultak haza sötétedéskor.”

Szervező: Cinkotai Evangélikus Egyházközség

Családi nap

A Szeged-Honvéd téri református gyülekezet egy játékos családi nap keretein belül mutatta be, hogyan lehet környezettudatosan élni. A programot hálaadó áhítattal kezdték. Ezután a kisebbek újrahasznosított anyagokból készíthettek kreatív játékokat, míg szüleik először az ökogyülekezeti mozgalomról, majd a környezettudatos háztartásról szóló interaktív előadásokon vettek részt.

A családi napot a templom melletti játszótéren folytatták sorversennyel, mely során a legkisebbek is megtanulhatták a szelektív hulladékgyűjtés alapjait, majd a templom melletti kertben további feladatok várták a családokat. A napot közös ebéddel folytatták, és az igazán lelkesek számháborúban és a pingpongozásban is részt vehettek ebéd után.

A program során a gyülekezet csakis újrahasznosított anyagokat használt fel, és a fogyasztott sütemények mind házi sütemények voltak.

Szervező: Szegedi (Honvéd téri) Református Egyházközség

Akció sorozat a Teremtés hetén

„Idén Nagymaroson is csatlakoztak a Teremtés hete rendezvényeihez. A szervező Szent Rókus Karitás az olyan programot állított össze, amely nem csupán színfoltja az egyházközségi eseménynaptárnak, hanem segíti megérteni az éghajlatváltozás jelenségét, és a mindennapokhoz ad ötleteket a hatások csökkentéséhez.

A Holnap című film mellett a földtani háttérrel, a biológiai sokféleség és ökológiai lábnyom fogalmát, és a bármelyikünk által otthon megtehető lépéseket tekintették át a Magosfa Alapítvány, a WWF Magyarország, valamint a GreenDependent Intézet jóvoltából.

Tartottak textiltáska készítő napot, valamint a település számos pontján felesleges, de használható szemüvegek gyűjtése valósult meg, egy Afrikában dolgozó magyar szemés orvos munkájának támogatására. A Jane Goodall Intézet segítségével pedig nem működő mobiltelefonok begyűjtése is elkezdődött, amely utóbbi akció egész októberben tartott.”

Szervező: Nagymarosi Római Katolikus Plébánia
Együttműködők: Nagymarosi Karitás, Magosfa Alapítvány, WWF Magyarország, GreenDependent Intézet, Jane Goodall Intézet

Gyülekezeti előadás

A Kajárpéci Evangélikus Egyházközség a Teremtő iránti hála és a teremtésben kapott emberi felelősség jegyében fontosnak tartja a teremtett világ védelmét, ezért az istentiszteleti kereteken túl is keresik a lehetőségeket, amikor szemléletformáló programokkal, tevékenységekkel ráirányíthatják a közösség fiatal és felnőtt tagjainak figyelmét a teremtett világ megóvásának fontosságára. Idei rendezvényük – összefogva egy civil szervezettel illetve a helyi önkormányzattal egy ismeretterjesztő előadás volt a Gyöngybagolyvédelmi Alapítvány közreműködésével. A tartalmas programon a résztvevők hasznos információkat kaptak az épületlakó védett állatokról, lehetőség nyílt egy élő gyöngybagollyal találkozni, valamint kérdéseiket és tapasztalataikat is megoszthatták egymással az érdeklődők.

Szervező: Kajárpéci Evangélikus Egyházközség
Együttműködők: Gyöngybagolyvédelmi Alapítvány,
Kajárpéc Község Önkormányzata (Magyarországi
Éghajlatvédelmi Szövetség tagtelepülése)

Teremtés nap

A Budapest-Budafoki Református Egyházközség áhítat után a templomkertben a jelen lévő gyerekek segítségével fát ültetett. Ezzel a közösség tanúbizonyságot tett arról, hogy gondol a jövőre, és az Ur által teremtett világ védelmében tevékenyen is részt kíván venni.

Ezt követően a felnőttek előadásokon és workshopokon vehettek részt. A Zöld Jövő Környezetvédő Egyesület és az 1 Millió fa Csoport helyi szereplői is előadást tartottak, illetve ki lehetett próbálni házi praktikákat, konyhai lehetőségeket és volt baba-mama „öko”-tanácsadás is.

A gyerekek eközben „újrahasznosítottak”, vagyis üvegből dekoratív tartót, műanyagból perselyt, CD-ből alátétet készítettek, illetve egy interaktív előadásából megtudhatták, hogy miért is érdemes a hazai termékeket választani.

A nap második felében, csoportbeszélgetés keretében mindenki megfogalmazhatta és egy „falevéltre” felírhatta, hogy ő, személyesen mit tesz meg a környezetéért. A rendezvény zárásakor ezek a levélre írt felajánlások felkerültek a gyülekezet ÖKOFÁJÁRA.

Az kertben elültetett meggyfa, valamint a közös „ökofa” a gyülekezeti terem falán mindig emlékezteti majd a résztvevőket erre a napra és a jövő érdekében tett fogadalmukra.

Szervező: Budapest-Budafoki Református Egyházközség
Együttműködők: Rózsakerti Demjén István Református
Általános Iskola és Gimnázium, Zöld Jövő Környezetvédelmi
Egyesület

Teremtés heti rendezvény sorozat

A budakalászi Karitászcsoport által szervezett teremtésvédelmi héten, pénteken Nobilis Márió atya „A szegények és a Föld kiáltása” c. előadását hallhatták az érdeklődők, majd hétvégén a helyi közösség előadásában bemutatásra került a „Ferenc, Isten szegénykéje” c. megrendítő színdarab.

Vasárnap 1000 nm-es területen, 800 résztvevő kalandozhatott a családi ökonap óriás labirintusában és interaktív kiállításain, számtalan újrahasznosítási ötletet tanulva a kreatív műhelyekben, ahol pl. maradék anyagokból madárodúkat és tartós szatyrokat készítettek a családok.

Izgalmas előadásokat is hallhattunk, rengeteg gyakorlati tanáccsal a hulladékmentes életmód kialakításához, a tudatos vásárláshoz és a helyi kisközösségekben szerveződő OkoKörökről. A Holnap c. film is levetítésre került.

A rendezvényen házi készítésű finomságok, ill. teremtésvédelmi- és öko-könyvek, valamint a helyiek által adományként varrt tartós vászon zsákok és horgolt cekkerek beszerzésére is volt lehetőség.

Szervező: Budakalász Szent Ferenc Karitászcsoport
Együttműködők: Budakalászi katolikus plébánia és Budakalászi Általános Iskola

Közösségi buktasütés szabadtéren

„A meghirdetett akcióra a környező településekről érkeztek teljesen vegyes korosztályú résztvevők. A társaság egy részét a kemencében készíthető kelt tészták készítése vonzotta, míg a többiek örömmel vetették bele magukat a környezet rendezésébe, ami egyúttal a rözsegyűjtés és kötegelés fogalmát is kimerítette. Így közelről, élményszerűen tapasztalhatták meg, mit jelentett eleink számára a természeti körforgásnak minden mozzanatát a saját javukra fordítani. Az elhalt növényi részek, nyesedékek, mezőgazdasági végtermékek, a kóro, a rözse, a szalma új funkciót és értelmet nyertek a kemence kifűtésével, ami nemcsak meleget ad, de tűzénél megsül a kenyér, a túrósbukta, lekváros kifli.

A munkás csapat – közel 50 fő – a jól végzett munka után közösen megvacsorázott a Kemencés Tanyán, majd egy nagy beszélgetés során még sok ötlet hangzott el, hogyan lehetne háztartásunk még környezetkímélőbb.

Szervező: PONT Mi Közhasznú Egység, Kétsoprony
Együttműködők: Békéscsabai Keresztény Ifjúsági Egyesület,
Békéscsabai Evangélikus Egyházközség

Konferencia

Hála és felelősség a sokféleségért

2019-ben a Teremtés hetének témája hála és felelősség, az év ENSZ által meghatározott globális célja a biológiai és ökológiai diverzitás védelme. Konferenciánk egyrészt a sokszínű természet együttműködését kívánja példaként állítani a társadalom elé. Másrészt a hála és felelősség aspektusát emeli ki, mint lehetséges utat a teremtésvédelem számára: a különböző „másik” létezését mint értéket felfogó, és azt aktívan, támogatóan megőrző magatartást az ökológiai, társadalmi és vallási térben.

Szervezők: OIKOSZ együttműködés (Tanácsadók a Fenntartható Fejlődésért, Ararát Teremtésvédelmi Munkacsoport, Csalán Egyesület, KRE Teremtésvédelmi Műhely, Naphimnusz Teremtésvédelmi Egyesület
Társszervező: Evangélikus Hittudományi Egyetem

Néhány további regisztrált esemény

Teremtésvédelmi keresztút 8 állomással, imákkal, elmélkedésekkel, feladatokkal, beszélgetéssel, énekkel.

(Szervező: Vác-Felsővárosi Plébánia)

Pápateszér környékének megtisztítása a felgyülemlett szeméttől, majd utána ünnepi alkalom, amely magában foglalja a teremtett világ szépségéről szóló rövid elmélkedést is.

(Szervező és együttműködők: Pápateszéri Római Katolikus Plébánia, Reflex Környezetvédő Egyesület)

Fa- és bokorültetés a templom körül, istentiszteleti megemlékezés a teremtett környezet védelméről és tiszteletéről.

(Szervező és együttműködők: Bagolybűkk Környezet- és Természetvédő egyesület, Hősök Emléktemploma Alapítvány, Váci Református Egyházközség, Bagolybűkk Egyesület)

Az iskola felső tagozatosainak esti túrája (közben természetismereti feladatok megoldása akadályverseny keretében) helyi természetvédelmi területen, a Dolina völgyben.

(Szervező és együttműködők: Roszík Mihály Evangélikus Általános Iskola és az Albertirsa Barátainak Köre Természetvédelmi Csoport)

Megismerkedés Somosi Életmód Tanösvénnyel, ahol bemutatásra kerül a természettel harmonikus kapcsolatban lévő növénytermesztés és állattenyésztés. Ezután közös vacsora a helyben, természetes módon termesztett alapanyagokból. Vacsora után közösen megtekintjük a "A hülyeség kora" c. filmet, majd beszélgetünk a filmről, a természetes életmód fontosságáról, mindezek és Isten kapcsolatáról, az egyházak ezirányú szerepéről.

(Szervező és együttműködők: Somosi Környezetnevelési központ, Somoskőújfalu, Római Katolikus Plébánia, Somosi Kultúráért Egyesület)

Kézműves foglalkozást tartunk természetes anyagok és felhasználásuk ismertetésével. Aztán átadásra kerül a bogárház, a pihenőpad és a madáretető telep a közösségi őshonos gyümölcsösben.

(Szervező és együttműködők: Telkibányai Református Egyházközség, Önkormányzat, Aranygombos Többcélú Közhasznú Egyesület, Abaúji Regionális Természetvédelmi Egyesület)

Látogatás Füzesgyarmatra, egy olyan közösséghez, ahol jó gyakorlatokat láthaunk. Ezután haza térve egy találkozó alkalmával megbeszéljük a tapasztalatainkat.

Egy természetfotó kiállítást - Surányi Bálint ifjú fotográfus képeiből. és egy ökögyülekezeti kiállítást is láthatunk az Ökögyülekezeti Mozgalom részéről. Ezek mellett a gyülekezeti ház/közösségi ház környezetét tennénk virágosabbá, zöldebbé a közösség együttes munkájával.

(Szervező és együttműködők: Zsujtai Református Egyházközség, Telkibányai Református Ökögyülekezet, Aranygombos Többcélú Közhasznú Egyesület, Abaúji Regionális Természetvédelmi Egyesület)

Függelék

Program
típusok

Szervezési
segédlet

Teremtés heti
akció 2020.

- Időjárás változékonyságának kiszolgáltatott
- Járványügyi bizonytalanságok szempontjából optimális választás
- Könnyebb a biztonsági előírások (pl. távolságtartás) betartása
- Szép idő esetén csodálatos élmény lehet a közösségnek a szabadban együtt töltött idő

KÜLTÉRI PROGRAMOK

- Környék biológiai sokféleségének alaposabb megismerésére nyújthat lehetőséget
- Egy-egy tájvédelmi körzet is lehet célpontja
- Érdekes a környezet ismeretében jártas szakértőt meghívni

Kirándulás

- A járványügyi helyzet bizonytalanságai okán a legjobb választás idén a szabadtéri istentisztelet
- A Teremtés hetével nagyon szép összhangban van
- Különleges élmény lehet a gyülekezet közösségének

Szabadtéri istentisztelet

- Részletes előkészítést igényel, például az eszközök, kellékek, hozzávalók szervezése. (Érdeemes figyelni rá, hogy ne eldobható eszközöket használjunk.)
- Esőnapra vagy hideg időre tekintettel érdemes alternatív program lehetőséget is kitalálni.

Piknik

- A közösség számára rendkívüli élmény lehet a közös faültetés, és a közös felelősségvállalás a facsometéről való gondoskodásra.
- A Teremtés hete szellemiségéhez jól illeszkedő program.
- Érdekes szakember tanácsát kérni a talaj, a honos fajták és a gondozás tekintetében

Faültetés

- A környezet megtisztítása, szemétszedés, özönfajok irtása, a kert rendbetétele, bármi lehet, ami a közösség környezetének helyzetét segíti.
- Bizonyos tevékenységekhez érdemes a helyi hatóságokkal egyeztetni, esetleg együttműködni közös programmal.

Környezetjavító tevékenység

- Bár az időjárásnak kevésbé vannak kiszolgáltatva a beltéri programok, az idei évben a járványügyi helyzet bizonytalansága miatt nehéz a tervezésük.
- Néhány program, kifejezetten beltéri természetű, míg más programok akár áthelyezhetőek kültéri helyszínre is, ha szükséges.
- Ha beltéren tartunk programot, figyeljünk egymásra és legyünk elővigyázatosak.

BELTÉRI PROGRAMOK

- Bár alapvetően beltéri program, ha van lehetőség rá (idő engedi és tudunk kültéri helyszínt berendezni) akkor könnyen kültérre is helyezhető
- Sokféle témában hívhatunk meg előadót, érdemes a közösség érdeklődésének, a közösséget éppen foglalkoztató témáknak mentén haladni.
- A Teremtés hete füzet témájával kapcsolatban is szervezhetünk előadást, beszélgetést.

Előadás, beszélgetés

- Viszonylag nehezen helyezhetőek kültérre vészhelyzet esetén.
- A workshopok kigondolásánál érdemes sok szempontot figyelembe venni. (Például ha újrahasznosítási workshopot tartunk, akkor a felhasznált egyéb anyagok, ne haladják meg azt a környezeti terhelést, amit az újrahasznosítással felszabadítottunk.)
- Workshopoknak lehetnek igen hasznosak javító és szerelő műhelyek.

Workshopok

- Filmklubot kifejezetten beltéren lehetséges jól megszervezni (hacsak nincs a közelünkben szabadtéri mozi, akikkel együttműködhetnénk).
- A film levetítését követően mindenképpen tartsunk beszélgetést is a filmről, témájáról (ha csak levetítjük a filmet, az nyilvános vetítésnek számít!)
- Filmötleket az [Ökogyülekezeti mozgalom](#) és az [Ararát](#) honlapján is lehet találni.

Filmklub

- Általában ruhabörzére gondolunk, de lehetséges, hogy más tárgyak is örömmel gazdát cserélnek.
- A börzéhez érdemes előre kidolgozni egy szisztémát (pl. pontrendszert), ami szerint a tárgyak, eszközök, darabok cserélhetőek.
- (jól működhet akár a javítóműhely foglalkozással egybekötve is.)

Börze

- A szeretetvendégséget, csak úgy mint az előadást, ha van elérhető kültéri helyszín, áthelyezhetjük szabadtérre is.
- A szeretetvendégségnél figyeljünk arra, hogy az étkező eszközök ne eldobhatóak legyenek, és lehetőleg helyi/házi ételeket szolgáljunk fel.
- Jó színfolt lehet szeretetvendégségnél a helyi termelők termékeinek kóstolása, népszerűsítése.

Szeretetvendégség

Szervezési segédlet

1. A közösség néhány aktívabb tagjával együtt kezdjük ötletelésbe. A gyülekezet, szervezet vezetőjét mindenképpen tájékoztassuk a terveinkről és a program alakulásáról. Ha lehet, vonjuk be őt is a szervezésbe.
2. Ha körvonalazódik keressünk további partnereket, együttműködőket. Felekezeti és természetvédelmi, más helyi közösségeket is próbáljunk bevonni. (Az első két pont felcserélhető!)
3. Találjuk ki közösen az esemény részleteit, a program tervezetét, időpontját, helyszínét. Gondoljuk át, hogy milyen eszközökre, szolgáltatásokra, külső meghívottakra lehet szükségünk. (A program tervezésénél gondoljunk a lelki tartalom és a teremtett világ értékeit óvó aktív cselekvés egyensúlyának fontosságára.)
4. Regisztráljuk a programunkat, hogy minél több helyre eljusson a híre: [a teremtés heti helyi akció felületen](#) és kezdjük el magunk is hirdetni. A helyi közösségek elektronikus média felületein, alkalmain, a környék megszokott hirdetőfelületein (helyi újság, rádió, TV, ha vannak ilyenek).
5. Vonjunk be a közösségekből is akit csak lehet, adjunk feladatot minél több résztvevőnek, osszuk meg a munkát. (Ki mivel készülhet, mit hozzon, milyen feladatot tud vállalni a lebonyolításban.)
6. Ünnepeljünk együtt! Ne felejtsünk el fényképeket készíteni az alkalmon és egy rövid híradást írni az eseményről. (Ez, amellet, hogy jó lesz rá emlékezni, másoknak is vonzóvá teheti a későbbi alkalmainkat.)

Felhívás helyi közösségi akció szervezésre a Teremtés hetén 2020.

A teremtett világ megőrzésében nagy szerepük van a helyi közösségeknek. Kis lépésnek tűnő cselekedeteink is sokat számíthatnak környezetünk védelmében. Az egyházi közösségek mintaadóként és érték közvetítőként különösen fontos szerepet játszanak ebben a folyamatban.

Előadás, családi nap, környezetjavító tevékenység, kirándulás egy közeli természetvédelmi területhez vagy más, a helyi közösség számára vonzó forma mind alkalmas lehet arra, hogy a környezet iránti nagyobb felelősségre ösztönözzön.

Bátorítunk mindenkit, hogy a szerveződő eseményeket, amint körvonalazódnak, jelezzétek felénk. A regisztrált eseményeket megjelentetjük honlapunkon és facebook oldalunkon, így más közösségeknek is ötletet, inspirációt adhattok, példát mutathattok. Nemcsak a cselekvés fontos, hanem az összefogás is, aminek egyik módja a kommunikáció: osszuk hát meg együtt annak hírét, ami jó történik közöttünk!

Regisztráció [ezen a linken](https://forms.gle/3crLco1Bf27xoLmz9) lehetséges.
(<https://forms.gle/3crLco1Bf27xoLmz9>)

Az összeállítást az OIKOSZ pályázaton résztvevő közösségek beszámolója alapján készítette:
Koltai Zsuzsa Ararát Teremtésvédelmi koordinátor
2020.